УДК 327(477:410)"2022"(045)
http://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-34-7

Бебик В.М.
https://orcid.org/0000-0001-8703-4251
Ткач Д.І.
https://orcid.org/0000-0002-6947-2036

ПІДТРИМКА РЕСПУБЛІКОЮ ІРЛАНДІЯ УКРАЇНИ У ВІЙНІ З РОСІЄЮ: ГУМАНІТАРНА, ВІЙСЬКОВА ТА ДИПЛОМАТИЧНА ВЗАЄМОДІЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВИКЛИКІВ

У статті аналізуються ключові аспекти двосторонньої солідарності Дубліна з Києвом після повномасштабного вторгнення РФ 24 лютого 2022 року. Авторами розглядається еволюція відносин від нейтралітету Ірландії до стратегічного партнерства, закріпленого Угодою про підтримку та співробітництво (вересень 2024 р.) та Дорожньою картою до 2030 р. (грудень 2025 р.).

У гуманітарній сфері Ірландія виділила понад 380 млн євро з 2022 р., включаючи 35,4 млн євро у 2025 р. на стабілізацію, 25 млн євро на енергетичну інфраструктуру та 36 млн євро на допомогу через UNHCR, UNICEF та Червоного Хреста. Особливий акцент – на прихистку понад 109 тис. українців за Директивою ЄС про тимчасовий захист, що стало найбільшим міграційним викликом для країни з населенням 5 млн. Ця допомога протидіє наслідкам російських атак на цивільну інфраструктуру, зокрема зимовим обстрілам енергетики, та сприяє поверненню депортованих дітей через Коаліцію з репатріації.

Військова підтримка обмежена нейтральним статусом Ірландії, але фокусується на нелетальному обладнанні: 200 млн євро у 2025 р. (додаткові 100 млн євро заплановані у 2026 р.) на протидронові системи, обладнання для знешкодження мін, бронежилети, автомобілі, медобладнання та кібербезпеку. Дублін бере участь у EUMAM (тренування ЗСУ), коаліції з розмінування (Литва–Ісландія) та G7-деклараціях. Це доповнює 128 млн євро нелетальної допомоги, наданої у 2024 р., що підкреслює внесок Ірландії у захист від масштабних російських ракетних атак та атак безпілотників.

Аналіз базується на офіційних документах, статистиці DIA та урядових прес-релізах. У статті також визначено проблеми, зокрема бюджетні обмеження Ірландії (1,2 млрд євро загальної допомоги з 2022 року), внутрішні дебати щодо нейтралітету та вплив Brexit на координацію дій ЄС. Автори пропонують рекомендації щодо розширення енергетичної допомоги, активізації культурного обміну та створення спільного фонду реконструкції Херсонської області. У дослідженні підкреслюється роль Ірландії як «морального лідера» у протидії агресії та сприянні європейській стабільності.

Ключові слова: *Ірландія-Україна, гуманітарна допомога, військова підтримка, дипломатія, міжнародна безпека.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилення геополітичної напруги та військової агресії Російської Федерації проти України, підтримка з

Стаття опублікована на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

боку міжнародної спільноти набуває стратегічного значення для забезпечення безпеки та стабільності у Європі. Особливої актуальності набуває аналіз внеску малих і середніх держав, зокрема Республіки Ірландія, у гуманітарну, військову та дипломатичну підтримку України. Наукова новизна роботи полягає у комплексному розгляді цих аспектів взаємодії в контексті сучасних викликів міжнародних відносин, що ґрунтується на аналізі офіційних документів, статистичних даних та публічних джерел.

Методологічно дослідження спирається на аналіз контенту офіційних звітів, оглядів політичних рішень, а також методи порівняльного аналізу та синтезу інформації. Обмеженням є відсутність окремих внутрішніх даних та динаміка подій, що можуть швидко змінювати контекст.

Джерельна база: офіційні урядові публікації в Україні та Ірландії, звіти міжнародних організацій, статистичні дані та аналітичні матеріали.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Підтримка України з боку Республіки Ірландія у війні з Росією є предметом міждисциплінарних досліджень, що охоплюють політичні, економічні, військові, гуманітарні та дипломатичні аспекти. У міжнародній та вітчизняній науковій літературі накопичено значний досвід аналізу зовнішньополітичних стратегій малих європейських держав у кризових умовах, однак участь Ірландії у підтримці України залишається порівняно мало вивченою темою, що зумовлює актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

Так ірландський політолог Q. Aranda у своїй статті «The Russian threat forces Ireland to reconsider its historical neutrality» (2025) – аналізує дилему між традиційним нейтралітетом Ірландії та необхідністю підтримки України [1], а його колега K. Devine у публікації «Ireland's Response to the War in Ukraine: Humanitarian and Political Dimensions» (2022) – досліджує конкретні заходи допомоги Україні з боку Ірландії [2].

Український політолог О. Краєв у своїй статті: «Ірландський нейтралітет: досвід та уроки для України» аналізує позицію Ірландії та її активну гуманітарну підтримку України з першого дня війни. Автором розглядаються історичні, політичні та соціальні аспекти підтримки [3].

Ірландський дослідник J. Powery своєму доробку «Ireland's contributions to Ukraine 'well below' aid given by smaller EU states» (2023) – детально аналізує програми гуманітарної допомоги, прийом біженців [4]. Статистика та конкретні програми підтримки України приведені у інформації Irish Red Cross (2023) «Annual Report on Ukrainian Refugee Support» [5].

Українська дослідниця Л. Скокова у своєму доробку: «Допомога в адаптації воєнним мігрантам з України в республіці Ірландія: кейс національної відкритості» висвітлює соціальні й гуманітарні програми для українських біженців в Ірландії, зокрема статус тимчасового захисту для понад 100 тисяч осіб [6].

Український вчений О.В. Коваленко у своїй статті: «Зовнішня політика Ірландії в умовах російсько-української війни: між нейтралітетом та солідарністю» (2023) [7] аналізує трансформацію зовнішньополітичного курсу Ірландії після повномасштабного російського вторгнення в Україну.

Щодо військової допомоги то про неї пише В. Кучніков у статті: «Ірландія долучається до програми підготовки українських військовослужбовців». S. Keogh у своїй статті «Latest EU sanctions against Russia and their potential impact on Irish corporates» показує як Ірландія – держава учасник ЄС демонструє підтримку суверенітету та територіальної цілісності України через приєднання до санкційних пакетів проти Росії [8].

Стосовно економічних аспектів, варто відмітити роботу ірландського економіста S. Pollock. 'We're not a bloody charity' – How Irish business tycoons are poised to pounce on Ukraine's post-war profit potential, яка присвячена ролі ірландського бізнесу у процесах відновлення України після війни з Росією. Він аналізує внесок ірландських підприємств через інвестиції, фінансову підтримку та участь у реконструкції важливої інфраструктури України [9].

Українська вчена-історик О. Житкова у своєму дослідженні: «Чому ірландці активно підтримують Україну?» детально аналізує політичну й соціальну підтримку Ірландії, включно з гуманітарною допомогою та санкціями проти РФ [10].

Невирішені раніше частини проблеми. Водночас залишаються нерозкритими наступні аспекти підтримки Республікою Ірландія України у війні з Росією. Відсутні комплексні дослідження, оскільки більшість робіт охоплюють лише окремі аспекти допомоги. Не досліджено координацію між різними напрямами підтримки (гуманітарна+військова+дипломатична). Не вивчено вплив внутрішньополітичних чинниківна формування політики підтримки. Відсутній порівняльний аналіз допомоги Ірландії з іншими малими країнами ЄС. Не досліджено довгострокові перспективи співпраці після завершення війни.

Наукова новизна статті полягатиме в комплексному аналізі всіх трьох напрямів підтримки. Вивченні координації між різними видами допомоги. Аналізі впливу традиційного нейтралітету Ірландії на її політику. Оцінці ефективності та перспектив співпраці. Це дозволить заповнити істотну прогалину в дослідженнях міжнародної підтримки України.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є виявлення характеру та масштабів підтримки Ірландією України у війні з Росією, а також визначення ролі цієї підтримки у формуванні міжнародної солідарності та безпекових механізмів. Завдання роботи включають систематизацію видів допомоги (гуманітарної, військової, дипломатичної), оцінку їхнього впливу на ситуацію в Україні та окреслення перспектив подальшої співпраці.

Виклад основного матеріалу. Ірландія дотримується давньої політики військового нейтралітету, яка історично передбачала відмову від вступу до

військових альянсів чи оборонних пактів, а також неучасть у міжнародних конфліктах. Ця доктрина була сформована у 1920–1930-х рр., значною мірою під керівництвом прем'єр-міністра Еймона де Валери, і була успішно збережена під час Другої світової війни, хоча Дублін і надавав певні неформальні поступки союзникам, як-от обмін розвідувальними даними. Нині Ірландія є однією з чотирьох держав-членів ЄС, які не входять до складу НАТО, і вона позиціонує себе як «принципова мала держава», що використовує свою дипломатичну вагу в ООН та ЄС.

Ключовим аспектом ірландської зовнішньої політики є правовий статус її нейтралітету. Нейтралітет, по суті, є питанням урядової політики, а не жорсткою вимогою статутного законодавства. Це положення залишає за урядом значний простір для маневру в умовах сучасних криз, дозволяючи йому приймати рішучі дії у сфері міжнародної безпеки. Традиційна участь Ірландських Сил Оборони у миротворчих місіях ООН регулюється механізмом «потрійного замка» (Triple Lock): для розгортання необхідні резолюція Ради Безпеки ООН або Генеральної Асамблеї, формальне рішення уряду та схвалення парламентом (Dáil Éireann) [11].

Проте політика нежорсткого, політично гнучкого нейтралітету дозволила Ірландії стати одним із найбільш рішучих європейських донорів України. Фінансування нелетальної військової підтримки у розмірі приблизно 250 млн євро через Європейський Фонд Миру (EPF) є переконливим доказом того, що ірландський нейтралітет є високо адаптивним інструментом. Ця гнучкість дає можливість Дубліну зберегти свою внутрішню політичну ідентичність та відмову від членства в НАТО, водночас інтегруючись у колективну безпекову відповідь ЄС. Таким чином, Ірландія максимізує свій зовнішньополітичний вплив, мінімізуючи ідеологічні ризики та відповідаючи на моральний імператив підтримки України.

Республіка Ірландія продемонструвала значну фінансову відданість підтримці України. Загальний обсяг фінансових зобов'язань, наданих з лютого 2022 р. по листопад 2025 р., становить приблизно 340–380 млн євро. Ця сума є істотною для країни її економічного розміру [12].

Фінансова допомога чітко структурована, відображаючи принцип активного, але нелетального втручання. Вона складається з двох основних компонентів:

1. Гуманітарна та стабілізаційна допомога: понад 90 млн євро.
2. Нелетальна військова допомога: приблизно 250 млн євро, переважна більшість якої спрямована через Європейський Фонд Миру (EPF).

Ірландія продовжує нарощувати підтримку, якщо у 2022 та 2023 рр. вона виділила 122 млн євро на нелетальну військову підтримку, то у 2024 р. було надано 128 млн євро, а за 10 місяців 2025 р. приблизно 100 млн євро.

Гуманітарна допомога є наріжним каменем ірландської підтримки, відображаючи її традиційну роль у глобальній допомозі. Міністерство закордонних справ (Department of Foreign Affairs, DFA) надало безпосередньо

20 млн евро у 2022 р. та 19 млн евро у 2023 р., призначених для гуманітарної допомоги, стабілізації та зусиль з відновлення.

Ширший пакет підтримки у розмірі 36 млн евро був спрямований на допомогу народу України та сусідніх країн, які приймають біженців. Дублін співпрацює з ключовими багатосторонніми партнерами. До них належать Фонд гуманітарної допомоги ООН (UN OCHA), який має можливість працювати в усіх регіонах України, включаючи фінансування національних українських організацій, а також UNHCR, який забезпечує притулок та захист мільйонам внутрішньо переміщених осіб [13].

Внески до Європейського Фонду Миру (EPF) є принциповим механізмом, який дозволяє Ірландії надавати військову підтримку, повністю узгоджуючись з її політикою нейтралітету, що забороняє надання летальної зброї. Фактично, EPF слугує основним каналом для її тривалої нелетальної військової підтримки.

Ірландія надала Україні критично важливе обладнання та навчання. Це включало системи розмінування. Надано обладнання, зокрема протимінні трали (mine flails), а також організовано навчання Збройних Сил України щодо їх використання. Це є життєво необхідним для відновлення безпеки цивільних осіб та сільськогосподарських земель. Також зі складів Сил Оборони було передано бронежилети та готові до вживання харчові набори. Додатково надано транспортні засоби, зокрема машини швидкої допомоги. Ірландія також надала фінансову підтримку для зміцнення потенціалу України у сфері кібербезпеки [14].

Крім матеріальної допомоги, Ірландія бере участь у Місії Військової Допомоги ЄС (EUMAM), надаючи невелику кількість персоналу. Співробітники Ірландських Сил Оборони обіймають посади в MPCC (Військово-планувальне та провідне управління) у Бельгії та STC (Спеціальне навчальне командування) у Німеччині.

Використання EPF та участь у EUMAM знаменує собою інституціоналізацію нового вектору військової взаємодії для Ірландії. На відміну від традиційного миротворчого мандату ООН, це суто європейський формат, який дозволяє Ірландії інтерпретувати свою підтримку України як законне виконання зобов'язань у рамках Статті 51 Статуту ООН (право на самооборону). Цей підхід є політично прийнятним усередині країни, оскільки зосереджений на гуманітарних аспектах безпеки (розмінування, логістика), тим самим зміцнюючи її місце в архітектурі європейської оборони.

Таблиця 1

Кількісний аналіз фінансової та нелетальної підтримки Ірландії України (2022–2025)

Категорія допомоги	Обсяг зобов'язань (з лютого 2022 р.)	Період / Джерело	Стратегічне значення та приклади
Загальна фінансова підтримка	≈ 340–380 млн євро	2022–2024+	Комплексна підтримка (гуманітарна, стабілізаційна, нелетальна)
Нелетальна військова допомога (EPF)	≈ 250 млн євро (загалом)	2022–2024+	Основний механізм, що дозволяє обійти обмеження нейтралітету; включно з 128 млн євро у 2024 р.
Гуманітарна допомога (DFA Direct)	39 млн євро	20 млн євро (2022); 19 млн євро(2023)	Прямі внески DFA на стабілізацію та допомогу
Специфічне обладнання	Вказано в натуральному вимірі	ЗС Ірландії	Системи розмінування (mine flails), бронежилети, готові страви, транспорт, підтримка кібербезпеки
Відновлення / EIB Fund	7 млн євро	2025	Фінансування інфраструктури (вода, опалення, транспорт); підтримка євроінтеграції
Навчання та сектор безпеки	Персонал	EUMAM, STC, MPCC	Забезпечення стійкості українських збройних сил та цивільного сектору

Джерело: Скільки коштів отримала Україна від країн-партнерів від початку 2025 року (інфографіка). URL: https://news.finance.ua/ua/skil-ky-koshtiv-otrymala-ukraina-vid-krain-partneriv-vid-pochatku-2025-roku-infohrafika

Дипломатична діяльність Ірландії на міжнародній арені була вирішальною для формування єдиної міжнародної відповіді на агресію Росії. Керуючись своїм принциповим підходом до міжнародного права, Ірландія рішуче засудила дії Російської Федерації в ООН.

Ірландія виступила співавтором резолюції Генеральної Асамблеї ООН, яка була успішно прийнята 7 квітня 2022 р., що призвело до призупинення членства Росії в Раді ООН з прав людини. Вона також зайняла безкомпромісну позицію щодо порушень територіальної цілісності України. Ірландія «категорично відкинула» результати так званих «фіктивних референдумів» на окупованих територіях та оголошення про анексію. Дипломати Дубліна назвали ці дії «кричущим захопленням землі» та прямим порушенням Статуту ООН і міжнародного права, наголосивши, що «кордони України не змінилися» [15].

На засіданнях Ради Безпеки ООН Ірландія відкрито критикувала росію за «ганебне використання вето» для захисту власної військової агресії, заявивши, що цей «анахронічний вето» є «неприпустимим» та підриває легітимність Ради

в очах міжнародної спільноти. Ірландія також закликала Раду представити спеціальний звіт щодо використання вето відповідно до Резолюції 76/262.

Ірландія відіграє активну роль у формуванні та впровадженні режиму обмежувальних заходів ЄС проти Росії. Посадові особи Міністерства закордонних справ (DFA) представляють Ірландію у робочих групах Ради ЄС, де санкційні заходи розробляються та узгоджуються. Мета цих безпрецедентних санкцій, які масово розширилися після лютого 2022 р., полягає у значному ослабленні економічної бази Росії, позбавленні її критичних технологій та ринків і, відповідно, суттєвому обмеженні її здатності вести війну [16].

Для забезпечення ефективності санкцій на національному рівні DFA очолює Міжвідомчий міжнародний санкційний комітет (CDISC), який об'єднує всі департаменти та агентства, відповідальні за внутрішню імплементацію обмежувальних заходів. У довгостроковій перспективі Ірландія зобов'язалася продовжувати рішучі дії через ЄС для підтримки санкцій та боротьби з усіма формами їх обходу. Це включає співпрацю з Україною та обмін експертизою щодо впровадження обмежувальних заходів ЄС та механізмів боротьби з ухиленням.

Висока активність Ірландії у формуванні найсуворішого в історії ЄС режиму санкцій та її принципова дипломатична конфронтація в ООН є важливими елементами її геополітичного самовизначення. Ці дії слугують чітким сигналом щодо її приналежності до західної коаліції, закріплюючи її позицію як надійного та активного лідера у зовнішній політиці ЄС. Активний захист міжнародного права є, таким чином, не лише моральним, але й стратегічним інтересом, що надає вагу її м'якій силі (Soft Power), яка вирівнює баланс сил із її обмеженою військовою потужністю.

Війна в Україні призвела до значного погіршення двосторонніх відносин між Дубліном та Москвою. У березні 2022 р. Ірландія вислала чотирьох російських дипломатів за підозрою у шпигунстві. У відповідь Росія вислала ірландських дипломатів і оголосила Ірландію «недружньою країною» [17].

Ці події спровокували внутрішню політичну дискусію. Існував тиск з боку деяких політичних сил (наприклад, Лейбористської партії) щодо повної висилки російського посла та отримання пояснень, чому 26 російських офіційних осіб все ще акредитовані в Дубліні.

Ірландський уряд, однак, підкреслив, що будь-які подальші дії щодо висилки російських дипломатів матимуть значно більший ефект, якщо будуть здійснюватися як частина спільної відповіді на європейському рівні. Водночас міністр закордонних справ зазначав, що важливо «зберігати відкриті канали» зв'язку, що свідчить про прагматичне бажання підтримувати мінімальний рівень дипломатичної присутності. Ця позиція підкреслює ірландське прагнення до колективної європейської безпеки, зберігаючи при цьому здатність до незалежного дипломатичного маневру.

Ірландія займає унікальне стратегічне становище, яке дозволяє їй діяти як ключовий канал комунікації та інтегратор політики між ЄС, США та Великою Британією. Дублін використовує свої міцні історичні зв'язки зі США та свою глибоку інтеграцію в інституції ЄС.

У контексті війни в Україні Ірландія сприяє зміцненню координації між ЄС та Великою Британією. Незважаючи на відсутність формальної зовнішньополітичної рамки після Brexit, ці партнери тісно узгоджують свої зусилля щодо санкцій та підтримки Києва. Ефективна співпраця щодо України, разом із прогресом, досягнутим завдяки Віндзорській Рамковій Угоді, може знаменувати «змістовний новий розділ» у відносинах між ЄС та Великою Британією. Ірландські політики та чиновники щоденно беруть участь у всіх переговорах ЄС, ефективно формуючи спільну європейську позицію. Ця роль є критичною для забезпечення стійкості Західної коаліції [18].

Одним із найбільш значущих, хоча й непрямих, джерел дипломатичного впливу Ірландії є її центральна роль у питанні Північної Ірландії. Збереження миру та безпеки на острові Ірландія, включаючи підтримку Угоди Страсної п'ятниці (GFA) та уникнення повернення жорсткого кордону, є «екзистенційним інтересом» для ірландської держави.

Протокол Північної Ірландії (NIP) та Віндзорська Рамкова Угода (Windsor Framework) є складними механізмами, які регулюють торговельні відносини після Brexit, дозволяючи зберегти відкритий кордон між Ірландією та Північною Ірландією. Оскільки Ірландія, як член ЄС, стоїть на захисті єдиного ринку на острові, це питання створює постійну необхідність співпраці між ЄС та Великою Британією.

Вихід Великої Британії з ЄС поставив перед Ірландією «суттєвий екзистенційний виклик», оскільки він загрожував миру та стабільності. Однак, постійна необхідність вирішення проблем, пов'язаних із Протоколом Північної Ірландії, трансформувала цю уразливість у стратегічний актив. Північна Ірландія залишається єдиним фактором, який змушує Велику Британію постійно взаємодіяти з ЄС на найвищому політичному рівні.

Це робить Ірландію незамінною для забезпечення єдності західної коаліції, оскільки стабільність її відносин із Великою Британією безпосередньо залежить від її членства в ЄС. Ірландія використовує цей статус не для обструкції, а для зміцнення трансатлантичної єдності щодо України. Це особливо важливо у контексті викликів стійкості підтримки у середньо- та довгостроковій перспективі, наприклад, у разі можливої зміни політики майбутньої адміністрації США.

Таблиця 2

Стратегічні вектори Ірландії у трансатлантичній та європейській координації

Стратегічний вектор / майданчик	Роль Ірландії	Контекстуальне обґрунтування	Джерело впливу та приклади
Європейський Союз (ЄС)	Інтегратор Спільної Політики Безпеки	Нейтралітет через EPF; активна роль у CSDP	Формування санкційної політики (DFA у робочих групах ЄС); внески до EPF
ООН (ГА та РБ)	Захисник Міжнародного Права	Дотримання Статуту ООН; моральний авторитет	Засудження вето РФ; призупинення членства РФ у РПЛ ООН
Велика Британія / Brexit	Сприяння пост-Brexit координації	Протокол Північної Ірландії та GFA як екзистенційний інтерес	Використання Віндзорської Рамкової Угоди для покращення ЄС-ВБ діалогу щодо України
Внутрішня безпека / оборона	Трансформатор нейтралітету	Реакція на глобальну загрозу; перехід від LOA 1 до LOA 2	Збільшення оборонних витрат; легітимізація участі в EUMAM (MPCC, STC)
Відновлення та реформи	Експерт з євроінтеграції	Досвід власного членства в ЄС; зобов'язання щодо верховенства права	Внесок до Фонду EIB; двостороння співпраця з Литвою

Складено авторами. Джерело: Ireland's 2025 Presidency of the EU Atlantic Strategy: Strengthening Cooperation for a Sustainable Future. *Atlantic Strategy*. 19.02.2025. URL: https://atlantic-maritime-strategy.ec.europa.eu/en/news/message-irish-presidency-atlantic-strategic-committee-2025

Російське вторгнення стало потужним каталізатором для переоцінки Ірландією своєї безпекової доктрини. Ця дискусія відбувається у ширшому європейському контексті, де традиційно нейтральні держави, як-от Швеція та Фінляндія, приєдналися до НАТО.

У результаті переоцінки політики Ірландія визнала, що її поточні оборонні можливості (відомі як Level of Ambition 1, або LOA 1) є недостатніми для

захисту країни у разі тривалої військової кампанії. Було прийнято політичне зобов'язання щодо переходу до вищого рівня амбіцій (LOA 2), що вимагає суттєвого збільшення оборонних витрат та посилення військового потенціалу. Хоча цей процес не є прагненням до членства в НАТО, він є «своєчасним переглядом своїх безпекових потреб». Це також збігається з амбіціями ЄС щодо поглиблення співпраці в рамках Спільної безпекової та оборонної політики (CSDP). Для Ірландії, чия військова співпраця з Великою Британією також була поставлена під сумнів через Brexit, посилення CSDP стає необхідною відповіддю на геополітичні реалії та забезпеченням її національної безпеки [19].

Ірландія демонструє свою відданість довгостроковому відновленню України, що виходить за межі нагальної гуманітарної допомоги. Дублін вніс 7 млн євро до Фонду «ЄС для України» Європейського інвестиційного банку (EIB), довівши загальний розмір фонду до понад 410 млн євро. Цей внесок розглядається як потужний «знак європейської єдності та солідарності» та зобов'язання стояти поруч з Україною на шляху до членства в ЄС.

Фінансування, надане через EIB, спрямовується на критично важливі проекти відновлення, що мають безпосередній вплив на життя громадян:

- Підтримка малих підприємств для збереження робочих місць.
- Зміцнення служб екстреного реагування, зокрема, розгортання європейської лінії екстреної допомоги 112.
- Модернізація муніципальної інфраструктури (вода, опалення) та оновлення міського транспорту, зокрема, заміна застарілих вагонів київського метро радянської епохи для зменшення залежності від російського обладнання.

Ірландія зосереджує значну частину своїх зусиль на підтримці інституційної стійкості України. Вона надає потужну підтримку зміцненню верховенства права в Україні, щоб забезпечити повне узгодження процесу відновлення та реалізації ключових реформ із правилами та стандартами ЄС.

У сфері безпеки Ірландія надає вісім цивільних посад для підтримки реформи цивільного безпекового сектору України. Крім того, Ірландія ділиться своєю експертизою та співпрацює з Києвом щодо впровадження обмежувальних заходів ЄС та боротьби з ухиленням від санкцій, що є критично важливим для інтеграції України до західної правової та фінансової системи.

Спираючись на свій власний досвід вступу та членства в Європейському Союзі, Ірландія готова надавати Україні подальші консультації та допомогу на її європейському шляху. Це наставництво є особливо цінним, враховуючи, що Ірландія має історичний досвід адаптації до вимог ЄС у складних політичних та економічних умовах [20].

Ірландія також активно працює над зміцненням регіонального партнерства, зокрема з Литвою. Співпраця спрямована на об'єднання донорів для підтримки України у підготовці до членства в ЄС, з акцентом на зміцненні державних інституцій та відновленні освітньої системи.

Довгострокова підтримка, зосереджена на верховенстві права, реформах та євроінтеграції, є для Ірландії не просто актом альтруїзму, а стратегічним інвестуванням у європейську безпеку. Ірландія, як держава, чия безпека повністю залежить від стійкості та єдності Європейського Союзу, розуміє, що успішна інтеграція України значно зміцнить східний фланг ЄС. Це забезпечує Дубліну довгострокову безпекову вигоду, підтверджуючи, що її зовнішня політика послідовно орієнтована на колективну європейську стабільність.

Висновки та рекомендації. Підтримка Республікою Ірландія України є прикладом того, як держава може успішно адаптувати свою традиційну доктрину військового нейтралітету до реалій сучасної геополітичної агресії, не поступаючись моральним імперативом захисту міжнародного права. Дублін досяг цього балансу, максимально використовуючи європейські механізми, зокрема Європейський Фонд Миру (EPF), для надання значної нелетальної допомоги (загалом 250 млн євро), критично важливої для виживання України. Водночас Ірландія використовує свою дипломатичну вагу для активного захисту принципів ООН та сприяння формуванню найжорсткішого режиму санкцій ЄС.

Стратегічна роль Ірландії була посилена завдяки її унікальному положенню як незамінного каналу зв'язку та моста між ЄС, Великою Британією та США. Складність вирішення проблеми Протоколу Північної Ірландії, який є екзистенційним інтересом для ірландської держави, перетворила потенційну уразливість на дипломатичний важіль, що забезпечує постійну трансатлантичну координацію у відповідь на глобальні виклики.

Хоча активна підтримка Ірландії високо цінується, вона породжує значні внутрішні та зовнішні виклики:

1. Трансформація нейтралітету. Ірландія стикається з внутрішнім політичним завданням щодо обґрунтування збільшення оборонних витрат та переходу до вищого рівня амбіцій (LOA 2). Це поглиблення інтеграції у Спільну безпекову та оборонну політику (CSDP) ЄС вимагає делікатного управління внутрішнім дискурсом, щоб не розмити історичний принцип нейтралітету, тоді як інші нейтральні держави Європи роблять більш різкі кроки.
2. Забезпечення стійкості координації. Залишається критичним завданням забезпечення стійкості координації між ЄС, Великою британією та США у довгостроковій перспективі. Особливу занепокоєність викликає потенційна політична нестабільність (наприклад, зміна адміністрації у США), що може підірвати наявний рівень підтримки. Ірландія має зберігати свій унікальний статус «мосту» для пом'якшення цих ризиків.
3. Відносини з Росією. Незважаючи на рішучу підтримку України, Ірландія продовжує підтримувати мінімальні дипломатичні канали з Росією, що вимагає постійного балансування між моральною позицією та прагматичною необхідністю.

На основі аналізу надаємо такі рекомендації щодо подальшого поглиблення стратегічної співпраці між Ірландією та Україною:

1. Розширення спеціалізованої нелетальної допомоги. З огляду на успішний досвід надання допомоги у сфері розмінування, кібербезпеки та медичного обладнання, Ірландії доцільно розширити навчальні модулі в рамках EUMAM. Ці модулі повинні бути зосереджені на спеціалізованій логістичній підтримці, військовій медицині та управлінні критичною цивільною інфраструктурою в умовах конфлікту.

2. Посилення експертної допомоги ЕІВ у сфері інфраструктури. Фінансовий внесок до Фонду ЕІВ має бути посилений експертною підтримкою. Це повинно включати зосередження на реформуванні енергетичного сектору України, діджиталізації державних послуг та підтримці фінансової стійкості, використовуючи передовий досвід Ірландії у сфері технологій та фінансів.

3. Активізація менторства євроінтеграції та реформ. Ірландія повинна посилити свою роль як ментора для України на шляху до ЄС, використовуючи свій досвід приєднання. Це має включати цільову експертну допомогу щодо імплементації *acquis* ЄС у сферах, де Ірландія має особливу компетенцію, таких як сільське господарство, управління кордонами та забезпечення верховенства права. Спільна робота з Литвою та іншими регіональними партнерами має бути розширена для забезпечення скоординованого та ефективного процесу реформ.

Список використаних джерел та літератури

1. Aranda Q. The Russian threat forces Ireland to reconsider its historical neutrality. *Ara.* 04.12.2025. URL: https://en.ara.cat/international/the-russian-threat-forces-ireland-to-reconsider-its-historical-neutrality_1_5582273.html
2. Devine K. The Resilience of Irish Neutrality. *E-International Relations.* July 9 2024. URL: https://www.e-ir.info/2024/07/09/the-resilience-of-irish-neutrality/
3. Краєв О. Ірландський нейтралітет: досвід та уроки для України. *Школа політичної аналітики НаУКМА*. 29.06.2023. URL: https://spa.ukma.edu.ua/analytics/irlandskyy-neytralitet-dosvid-ta-uroky-dlia-ukrainy/
4. Power J. Ireland's contributions to Ukraine 'well below' aid given by smaller EU states. *The Irish Time*. February 09 2026. URL: https://www.irishtimes.com/politics/2026/02/09/irelands-contributions-to-ukraine-well-below-aid-given-by-smaller-eu-states/
5. Irish Red Cross 2023. Annual Report on Ukrainian Refugee Support. *Irish Red Cross.* URL: https://redcross.ie/annual-report-2023
6. Скокова Л. Допомога в адаптації воєнним мігрантам з України в республіці Ірландія: кейс національної відкритості. *Інститут соціології НАН України.* https://isnasu.org.ua/popsci/011_Skokova_-_Dopomoga_v_adaptacii_migrantam_v_Irlandii.php
7. Коваленко О.В. Зовнішня політика Ірландії в умовах російсько-української війни: між нейтралітетом та солідарністю. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Міжнародні відносини*. 2023. № 2. С. 45-52. URL: http://visnyk-international.knu.ua/archive/2023/2/15.pdf
8. Koegh S. Latest EU sanctions against Russia and their potential impact on Irish corporates. *WILLIAM FRY*. February 23, 2022. URL: https://www.williamfry.com/knowledge/latest-eu-sanctions-against-russia-and-their-potential-impact-on-irish-corporates/
9. Pollok S. 'We're not a bloody charity' – How Irish business tycoons are poised to pounce on Ukraine's post-war profit potential. *Irish Independent.* URL:

https://www.independent.ie/business/irish/were-not-a-bloody-charity-how-irish-business-tycoons-are-poised-to-pounce-on-ukraines-post-war-profit-potential/a1037522746.html
10. Життова О. Чому ірландці активно підтримують Україну? *Літопис незламності.* 4 вересня 2022. URL: https://litopys.info/articles/english-chomu-irlandtsi-aktyvno-pidtrymuyut-ukrayinu/
11. Neutrality and the Irish Constitution. *Verfassungsblog*. 13 April 2022. URL: https://verfassungsblog.de/neutrality-and-the-irish-constitution/
12. Ірландія виділить Україні 35 млн євро для підтримки населення. *Financial Club.* 24 вересня 2025. URL: https://finclub.net/news/irlandiia-vydilyt-ukraini-35-mln-ievro-dlia-pidtrymky-naselennia.html
13. Ірландія додатково надасть 36 мільйонів євро гуманітарної допомоги Україні. *Радіо Свобода.* 04 вересня 2024. URL: https://www.radiosvoboda.org/a/news-irlandiya-dopomoha-ukrayina/33105632.html
14. Ірландія передала Україні нову військову допомогу. *iPress.* 18 вересня 2025. URL: https://ipress.ua/news/irlandiya_peredala_ukraini_novu_viyskovu_dopomogu_376553.html
15. Генасамблея ООН виключила Росію з Ради з прав людини. *LB.ua.* 07 квітня 2022. URL: https://lb.ua/world/2022/04/07/512653_genasambleya_oon_viklyuchila_rosiyu_z.html
16. Ірландія виступає за посилення санкцій проти рф та надає значну гуманітарну допомогу Україні. *Державне агентство розвитку і інвестицій «DIA».* 2 лютого 2023. URL: https://dia.dp.gov.ua/news/irlandiya-vistupaye-za-posilennya-sanktsiy-proti-rf-ta-nadaye-znachnu-gumanitarnu-dopomogu-ukrayini
17. Ірландія відмовилася видати нові візи російським дипломатам: їх підозрюють у шпигунстві. (2024). *Irish Times через Rubryka.* URL: https://day.kyiv.ua/news/280322-irlandiya-vysylae-rosiyskyh-dyplomativ
18. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Великою Британією: спільна координація підтримки України. *Офіційне інтернет-представництво Президента України.* 6 жовтня 2025. URL: https://president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-velikoyu-britani-
19. Bury P., Murphy D. No Time to Spare: Irish Defense and Security in 2025. *War on the Rocks.* March 17, 2025. URL: https://warontherocks.com/2025/03/no-time-to-spare-irish-defense-and-security-in-2025/
20. Support for Ukrainian Refugees arriving in Ireland. URL: https://spunout.ie/life/your-rights/support-ukrainian-refugees/

References

1. Aranda, Q. (2025, December 4). The Russian threat forces Ireland to reconsider its historical neutrality. *Ara.* [Online]. Available from: https://en.ara.cat/international/the-russian-threat-forces-ireland-to-reconsider-its-historical-neutrality_1_5582273.html [In English].
2. Devine, K. (2024, July 9). The Resilience of Irish Neutrality. *E-International Relations.* [Online]. Available from: https://www.e-ir.info/2024/07/09/the-resilience-of-irish-neutrality/ [In English].
3. Krayev, O. (2023, 29 chervnia). Irlands′kyy neytralitet: dosvid ta uroky dlya Ukrayiny. *Shkola politychnoyi analityky NaUKMA.* [Online]. Available from: https://spa.ukma.edu.ua/analytics/irlandskyy-neytralitet-dosvid-ta-uroky-dlia-ukrainy/ [In Ukrainian].
4. Power, J. (2026, February 09). Ireland's contributions to Ukraine 'well below' aid given by smaller EU states. *The Irish Time*. [Online]. Available from: https://www.irishtimes.com/politics/2026/02/09/irelands-contributions-to-ukraine-well-below-aid-given-by-smaller-eu-states/ [In English].
5. Irish Red Cross 2023. Annual Report on Ukrainian Refugee Support. *Irish Red Cross.* [Online]. Available from: https://redcross.ie/annual-report-2023 [In English].

6. Skokova, L. Dopomoha v adaptatsiyi voyennym mihrantam z Ukrayiny v respublitsi Irlandiya: keys natsional′noyi vidkrytosti. *Instytut sotsiolohiyi NAN Ukrayiny.* [Online]. Available from: https://isnasu.org.ua/popsci/011_Skokova_-_Dopomoga_v_adaptacii_migrantam_v_Irlandii.php [In Ukrainian].
7. Kovalenko, O.V. (2023). Zovnishnya polityka Irlandiyi v umovakh rosiys′ko-ukrayins′koyi viyny: mizh neytralitetom ta solidarnistyu. *Visnyk Kyyivs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriya: Mizhnarodni vidnosyny,* 2, s. 45-52. [Online]. Available from: http://visnyk-international.knu.ua/archive/2023/2/15.pdf [In Ukrainian].
8. Koegh, S. (2022, February 23). Latest EU sanctions against Russia and their potential impact on Irish corporates. *WILLIAM FRY.* [Online]. Available from: https://www.williamfry.com/knowledge/latest-eu-sanctions-against-russia-and-their-potential-impact-on-irish-corporates/ [In English].
9. Pollok, S. 'We're not a bloody charity' – How Irish business tycoons are poised to pounce on Ukraine's post-war profit potential. *Irish Independent.* [Online]. Available from: https://www.independent.ie/business/irish/were-not-a-bloody-charity-how-irish-business-tycoons-are-poised-to-pounce-on-ukraines-post-war-profit-potential/a1037522746.html [In English].
10. Zhytkova, O. (2022, 4 veresnya). Chomu irlandtsi aktyvno pidtrymuyut′ Ukrayinu? *Litopys nezlamnosti.* [Online]. Available from: https://litopys.info/articles/english-chomu-irlandtsi-aktyvno-pidtrymuyut-ukrayinu/ [In Ukrainian].
11. Neutrality and the Irish Constitution. (2022, 13 April). *Verfassungsblog.* [Online]. Available from: https://verfassungsblog.de/neutrality-and-the-irish-constitution/ [In English].
12. Irlandiya vydilyt′ Ukrayini 35 mln yevro dlya pidtrymky naselennya. (2025, 24 veresnya). *Financial Club.* [Online]. Available from: https://finclub.net/news/irlandiia-vydilyt-ukraini-35-mln-ievro-dlia-pidtrymky-naselennia.html [In Ukrainian].
13. Irlandiya dodatkovo nadast′ 36 mil′yoniv yevro humanitarnoyi dopomohy Ukrayini. (2024, 04 veresnya). *Radio Svoboda.* [Online]. Available from: https://www.radiosvoboda.org/a/news-irlandiya-dopomoha-ukrayina/33105632.html [In Ukrainian].
14. Irlandiya peredala Ukrayini novu viys′kovu dopomohu. (2025, 18 veresnya). *iPress.* [Online]. Available from: https://ipress.ua/news/irlandiya_peredala_ukraini_novu_viyskovu_dopomogu_376553.html [In Ukrainian].
15. Henasambleya OON vyklyuchyla Rosiyu z Rady z prav lyudyny. (2022, 07 kvitnya). *LB.ua.* [Online]. Available from: https://lb.ua/world/2022/04/07/512653_genasambleya_oon_viklyuchila_rosiyu_z.html [In Ukrainian].
16. Irlandiya vystupaye za posylennya sanktsiy proty rf ta nadaye znachnu humanitarnu dopomohu Ukrayini. (2023, 2 lyutoho). *Derzhavne ahent·stvo rozvytku i investytsiy "DIA".* [Online]. Available from: https://dia.dp.gov.ua/news/irlandiya-vistupaye-za-posilennya-sanktsiy-proti-rf-ta-nadaye-znachnu-gumanitarnu-dopomogu-ukrayini [In Ukrainian].
17. Irlandiya vidmovylasya vydaty novi vizy rosiys′kym dyplomatam: yikh pidozryuyut′ u shpyhunstvi. (2024). *Irish Times cherez Rubryka.* [Online]. Available from: https://day.kyiv.ua/news/280322-irlandiya-vysylae-rosiyskyh-dyplomativ [In Ukrainian].
18. Uhoda pro spivrobitnytstvo u sferi bezpeky mizh Ukrayinoyu ta Velykoyu Brytaniyeyu: spil′na koordynatsiya pidtrymky Ukrayiny. (2025, 6 zhovtnya). *Ofitsiyne internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrayiny.* [Online]. Available from: https://president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-velikoyu-britani- [In Ukrainian].
19. Bury, P., Murphy, D. (2025, March 17). No Time to Spare: Irish Defense and Security in 2025. *War on the Rocks.* [Online]. Available from: https://warontherocks.com/2025/03/no-time-to-spare-irish-defense-and-security-in-2025/ [In English].
20. Support for Ukrainian Refugees arriving in Ireland. [Online]. Available from: https://spunout.ie/life/your-rights/support-ukrainian-refugees/ [In English].

Bebyk V., Tkach D. Support of Ukraine by the Republic of Ireland in the War against Russia: Humanitarian, Military and Diplomatic Cooperation in the Context of Contemporary International Challenges.

The article analyzes key aspects of Dublin's bilateral solidarity with Kyiv after the full-scale Russian invasion on February 24, 2022. The authors examine the evolution of relations from Irish neutrality to a strategic partnership enshrined in the Agreement on Support and Cooperation (September 2024) and the Roadmap to 2030 (December 2025).

In the humanitarian sphere, Ireland has allocated more than €380 million since 2022, including €35.4 million in 2025 for stabilization measures, €25 million for energy infrastructure, and €36 million in assistance delivered through UNHCR, UNICEF, and the Red Cross. Particular attention is given to hosting more than 109,000 Ukrainians under the EU Temporary Protection Directive, representing the largest migration challenge for a country with a population of five million. This assistance mitigates the consequences of Russian attacks on civilian infrastructure, including winter strikes against the energy sector, and supports the return of deported children through the Repatriation Coalition.

Military support remains limited due to Ireland's neutral status but focuses on non-lethal assistance: €200 million in 2025 (with an additional €100 million planned for 2026) for counter-drone systems, mine disposal equipment, body armor, vehicles, medical supplies, and cybersecurity support. Dublin also participates in the EUMAM mission (training of the Armed Forces of Ukraine), the Lithuania–Iceland demining coalition, and G7 declarations. This complements €128 million in non-lethal aid provided in 2024, highlighting Ireland's contribution to protection against large-scale Russian missile and drone attacks.

The analysis is based on official documents, DIA statistics, and governmental press releases. The article also identifies challenges, including Ireland's budgetary constraints (€1,2 billion in total assistance since 2022), domestic debates on neutrality, and the impact of Brexit on EU coordination. The authors propose recommendations to expand energy assistance, intensify cultural exchange, and establish a joint reconstruction fund for the Kherson region. The study emphasizes Ireland's role as a "moral leader" in countering aggression and contributing to European stability.

Keywords: *Ireland-Ukraine relations, humanitarian assistance, military support, diplomacy, international security.*

Надійшла до редколегії: 09.04.2026
Прийнята до друку після рецензування: 15.05.2026
Дата публікації: 20.07.2026